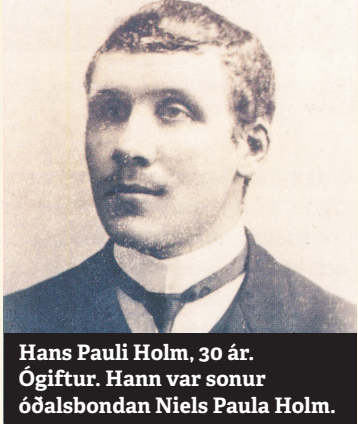

Komandi partur
Í komandi parti verður m.a. endurgivin brøv, har Petur í Køkini greiðir frá, hvussu tað var at missa sonin.

Teir ið umkomust í Skaðagrindini – Úr Hvalba:

Hans Pauli Holm, 30 ár.
Ógiftur. Hann var sonur óðalsbondan Niels Paula Holm.

Jens Pauli Alexander Midjord, 27 ár. Eftir sótu kona og dóttir.

Just Alexander Hammer, 27 ár. Eftir sótu kona og sonur. Ein dóttir varð fødd 5 mánaðir eftir vanlukkuna.

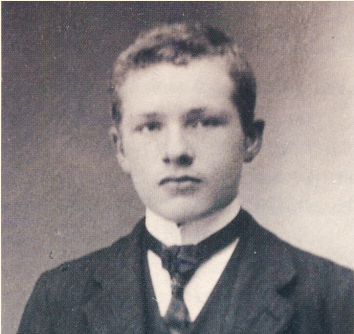
Christian Fredrik Sofus Joensen, 28 ár. Eftir sótu kona og eitt barn.

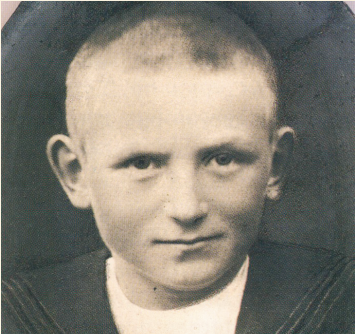
Jens Pauli Niclasen, 22 ár. Ógiftur. Sonur kongsbóndan Niels Peter Niclasen.

Daniel Pauli Holm, 27 ár. Ógiftur. Sonur fiskimannin Mortan Holm.

Niels Peter Joensen, 17 ár. Sonur N.P. Joensen, (Petur í Køkini), sum bjargaðist.

Michel Nattestad Norðberg, 16 ár. Sonur óðalsbóndan Jens Chr. Norðberg.

Johannes Andreas Hammer, 17 ár. Sonur fiskimannin Joen Pauli Hammer.

Ole Michael Nielsen, 14 ár. Sonur óðalsbóndan Michel Nielsen.

Royndu at bjarga

Men nú var bara hugsað um at bjarga teimum, sum verið høvdu í teimum tveimum bátunum, sum holvdust. Tað var tó lættari sagt enn gjørt.

Nógvir av teimum sum umkomust vóru frálíkir svimjarar, men tað mól alt at grunni og frá grunni – hjá teimum sum komu undir fylvust eygu, oyru og munnur við sandi.

Ein maður sást á kjølinum á hvørjum av hesum bátum. Tann eini var Júst Hammer úr Hvalba.

Fleiri menn, teirra millum Mortan á Fløttinum úr Hvalba og Carl Thorsteinsson á Brúgv úr Trongisvági, gjørdu seg til reiðar at svimja út eftir honum. Men so var hann skolaður av kjølinum, og drigin at botni í tí herviliga meldrinum. Júst spurdist ikki aftur.

Dimmalætting greiðir frá soleiðis frá hesi bjargingarroyndini:

Der gik stærk Strøm ud fra Land, især ved Bugtens nordlige Kyst, hvor Ulykken skete, og den ene af de forulykkede Baade, hvortil endnu nogle klamrede sig, førtes her forbi. To Mænd, den ene var Carl Thorsteinsson, Trangisvaag, søgte at svømme ud, fastgjorte til Line, men Brændingen slog dem tilbage.

Enn sat Petur í Køkini á hinum kjølinum. Hvørja ferð brotini lögdu inn yvir hann, legði hann seg flatan heilt frammi um kjósina á bátinum. Tá av fjaraði sást hann krøkja seg fastan í róðurjörnnini. Fleiri ferðir ók hann fram eftir kjølinum til reiðar at taka næsta brotið.

Petur í Køkini bjargaður

Bráðliga sást bátur koma snórabeinur við stórari ferð. Hann rann í brotinum inn á lónna. Tað sást, at nú var ein roynd gjord at bjarga Petur í Køkini, sum enn sat á kjøli. Báturin streyk tætt fram við honum, men ikki eydnaðist at fáa fatur í mannin. Báturin rann líka upp á turt á sandinum.

Hóast fyrsta royndin miseydnaðist, mistu teir ikki mótið, teir hálvdu sjógvin úr bátinum og lögdu til brots aftur. Og nú eydnaðist at bjarga Peturi.

Teir menn, sum her sýndu mót og mans hjarta vóru:

Jacob Jacobsen,y, Michael Nielsen, Joen Jacob Olsen, Rasmus Nielsen, Daniel Jacob Jacobsen, Hans J. Berg, y, Thomas Michael Thomsen, allir úr Sandvík, og Niels Pauli Evensen og Johan Olsen úr Hvalba.

Sonur Petur í Køkini (Niels Peter Joensen) var á báti saman við pápanum. Tá hesin bátur seinni var fingin upp á land, vísti tað seg, at sonurin var vorðin fastur í einum enda, sum var festur í bátin, og kom soleiðis druknaður upp á land.

Grindin var stór, 218 hvalir lögdu beinini, men nógv gekk eftir bæði tann dagin og dagin eftir. Samb. Dimmalætting gjørdu teir landgongd.

Hetta hevur sjálvsagt verið ein ræðulig støða, eisini hjá teimum, sum stóðu hjálparleys á landi og hugdu at. Um hetta skrivaði Dimmalætting:

Begivenheden virkede voldsomt på Sindene, ikke blot ved dens Omfang, men ogsaa derved, at den overværedes af en Mængde Mennesker, Mænd, Kvinder og Børn, som var ude af Stand til at yde Hjælp.

Kort efter, at Ulykken var indtraadt, rygtedes den i Kvalbø, hvor forfærdelsen var ubeskrivelig, man vidste ikke straks, hvem den havde ramt.

Boðini um, hvørjir, ið vóru deyðir, máttu so koma frá teimum hvalbingum sum vóru slopnir undan, og sum seinni um dagin fóru um fjallið til Hvalbiar aftur.

Hetta hevur sum rímiligt er verið ein tung uppgáva. Menninir royndu at koma ósæddir til bygdina. Ein av hesum var Jacob Ellendersen, Jákup í Toftum. Dánjali Norðberg greiðir frá, at Jákup hevði greitt mostur síni, Honnu, frá, at komin um fjallið, sær hana ein hóp av konum, sum vóru á veg niðan brekkuna at frætta tíðindi um lagnuna hjá teirra monnum og synum. Tær varnaðust Jákup og komu rennandi móti honum. Jákup segði, at hetta var tað ringasta, hann hevði upplivað. Ein

kona fyri og onnur eftir spurdu: »Er maður mín deyður«. So fingi tær svarið, sum tað var: »Ja, stakkalin, hann er deyður«, ella at hann ikki var millum teir deyðu. So her var skift millum grát og lætta.

Skuldi vitja gentuna í Fámjin men doyði í grindini

Ein serlig søga var um tann 27 ára gamla Dánjal Paula Holm, sum var mammubeiggi Dánjal Norðberg, og sum Dánjal er uppkallaður eftir.

Dánjal Pauli var forlovaður við gentu í Fámjin og var henda morgunin farin til Fámjins at vitja hana. Á leiðini til Fámjins hittir hann menn úr Trongisvági, sum vóru á veg til Sandvíkar í grind. Hann ger ikki vandari, enn at hann fer við teimum. Komin til Sandvíkar er hann inni hjá Stinu hjá Heina. Hon bønar hann um ikki at fara, tí líkindini vóru so ivasom. Men hesum lurtar hann ikki eftir. Hann fer í ein bát í staðin fyri ein eldri mann, sum fer úr bátinum.

Foreldrini halda væl til standa og vita einki av nøkrum, fyrr enn tey fáa deyðsboðini av soninum. Tað sama var eisini galdandi fyri gentuna. Tað hevur verið roynt at fáa uppspurt, hvør ið gentan var, men tað er ikki eydnast. Um onkur veit tað, kundi tað verið av áhuga at frætt.

Mamman var allar sínar dagar so forharmað um, at sonurin ikki var komin framvið hjá teimum, áðrenn hann fór til Sandvíkar, so hon kundi havt sagt honum eitt seinasta farvæl.

Ein pápabeiggi Dánjal Norðberg, tann 16 ára gamli Michael, var eisini millum teir deyðu. Men sum ofta er, omman vildi ongantíð tosa um hetta.

Tað var ein serlig hending í sambandi við Dánjal Paula. Hann fylgdist til Sandvíkar við Mortan Holm úr Hvalba. Tá teir koma norður ímóti Sandvík, sigur Dánjal Pauli við Mortan: »Mortan, eg seti stavin her, tú tekur hann við tær, tá ið tú fer heimaftur.« Hetta hugsaði Mortan ikki um tá, men tá ið hann fór aftur Hvalbiar, tá runnu orðini hjá Dánjal Paula fram

fyri hann, og tá var hann sjálvandi illa við. Men stavin tók heim aftur til foreldrini hjá Dánjal Paula.

Hetta sambandið til Fámjins kann hava verið orsøkin til eina misskiljing í Dimmalætting tann 17. februar, tá ið teir bóru fyrstu tíðindini um vanlukkuna.

Tað ítøkiliga var eitt stutt bræv, sum var skrivað úr Vági tveir dagar eftir vanlukkuna.

Sum tað skilst var brævið komið til Havnar við einum norskum skipara, og tað skiltist á honum, at flestu menninir, sum doyðu vóru úr Fámjin.

Hetta hevur verið ein sera stór misskiljing, tí Hvalba var jú nærmasta grannabygdin. Tað var eisini sera gott samband millum bygdinar. Dánjal nevnr sum dømi, at konurnar í báð-um bygdunum plagdu at fara við stokkum hjá hvørji aðrari, og tá plagdu tær at steðga einar tveir dagar.

Men sum Dimmalætting skrivaði, at uttan mun til hvaðani menninir vóru, so var vanlukkan eins stór fyri tað. Henda greinin endar við hesum reglum:

Denne Ulykke er enestaaende i sin Art. Vel er det hændt, at enkelte under Grindedrab er kommet til Skade, men der er gaaet Menneskealdre uden at et eneste Menneskeliv er gaaet bort.

Tað sigur nakað um samskipti tá á døgum, at Dimmalætting lovar meira nágreiniliga frágreiðing, tá ið Smiril kemur. Hon kom eisini í komandi blaðnum 20. februar.

Sambært Dimmalætting vóru allir tey umkomnu fiskimenn uttan tann 14 ára gamli Ole Michal Nielsen. Hann var ikki farin til skips enn.

Myndirnar av monnunum eru úr greinini hjá Johs. Andr. Næs í Birting. Hesar hevði hann lænt frá ættarfólki.